

T. ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

1015 Budapest
Donáti utca 35-45.

Tárgy: alkotmányjogi panasz indítvány kiegészítése

ügyszám: IV/333-1/2016
Dr. Bitskey Botond főtitkár

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV / 333-1 / 2016
Érkezett:	2016 MÁRC 09.
Példány:	3
Melléklet:	db
Kezelőiroda:	H

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[REDACTED] indítványozó, a IV/333-1/2016 ügyszámú alkotmányjogi panasz ügyben, kívüljegyzett és a korábbiakban meghatalmazással igazolt jogi képviselőm útján a T. Alkotmánybíróság fenti ügyszámú felhívására hivatkozással indítványomat határidőben az alábbiak szerint kiegészítem:

A T. Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntés a Balassagyarmati Törvényszék 2016. január 11. napján kézhez vett 21.Pf.20.741/2015/4 számú ítélete.

A T. Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezés a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:563. § (1) bekezdése, és az Alaptörvény R) cikk. (2) bekezdése, T) cikk (1) bekezdése, valamint és XXVIII. cikk (1) bekezdése.

Alkotmányjogi panaszomat az Alaptörvény alábbi cikkeinek megsértésére alapítom:

2014. október 25. napján a 23-as főúton közlekedtem személygépkocsimmal Nemtitől Bányaterenye irányába. Miután Nemti község tábláját körülbelül 320 méterrel elhagytam, megállásra kényszerültem az előttem közlekedő személygépkocsival együtt, ugyanis szarvasok voltak az úton. Csak azt követően indultam el újra, amikor az előttem álló személygépkocsi is, azaz amikor a vadak az útról távoztak. Megközelítőleg 20 km/h sebességgel haladtam, amikor váratlanul jobb oldalról egy szarvastehén az autómnak ugrott, majd ugyanabba az irányba távozott, ahonnan érkezett. Értesítettem a rendőrséget. A helyszínelő rendőrök fényképfelvételeket készítettek a személygépkocsit ért sérülésekről, és felvették a tényállást. A szélvédő pókhálósra tört, első lökhárítója, jobb oldali visszapillantó tükre, jobb első sárvédője és jobb ajtaja sérült. A kitervező rendőrök megállapították, hogy a helyszín környezetében több vadcsapás is található, melyeket meg is vizsgáltak, azonban a szarvastehén tetemére nem találtak rá.

Az érintett terület a [REDACTED] Vadásztársasághoz tartozik, erre tekintettel pert indítottam a vadásztársaság ellen a Salgótarjáni Járásbíróság előtt. A Salgótarjáni Járásbíróság 5.P.20.060/2015/23. sz. közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes kártérítési felelőssége fennállt. Az ítélet indokolása szerint az 1996. évi LV. Tv. 75/A. §-a szerint a jogosult a vadászható állat által okozott kárért való felelősség Polgári Törvénykönyvben foglalt szabályai alapján köteles a mezőgazdálkodáson és erdőgazdálkodáson kívül másnak okozott kárt megtéríteni. A Ptk. 6:563. § (1) bekezdése szerint a vadászható állat által okozott kár megtérítéséért az a vadászatra jogosult tartozik felelősséggel, akinek a vadászterületén a károkozás történt. Ha a károkozás nem vadászterületen történt, a kárért az a vadászatra jogosult tartozik felelősséggel, akinek a vadászterületéről a vad kiváltott. A vadászatra

jogosult mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt ellenőrzési körön kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő. „A felhívott Ptk.-beli és Vadászati törvénybeli szakaszok alapján a bíróság megállapította, hogy az alperes kártérítési felelőssége jogalapjában fennáll. Felelőssége objektív.” A bíróság megjegyzi, hogy „jelen esetben nem alkalmazhatók a 2015. évi LV. tv. 3. §-ában foglaltak, amely törvény a vadászati törvény 75/A. § (2) bekezdését módosította oly módon, hogy a fokozott veszéllyel káros tevékenységért való felelősség találkozása esetén a veszélyes üzemek találkozására vonatkozó szabályokat kel alkalmazni. Ez a módosítás ugyanis csak 2015. május 5.-től hatályos, a baleset pedig ezen jogszabály hatályba lépését megelőzően következett be, a jogszabályoknak pedig visszaható hatálya nincs. Ily módon a bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott és állapította meg az alperes kártérítési felelősségének joglapját az új Ptk. 6:563. § (1) és (2) bekezdése alapján.” Megjegyezni kívánom, hogy na bíróság indokolása szerint az alperes bizonyíthatta volna, hogy az ellenőrzési körön kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő a balesetet. Ezt azonban nem bizonyította.

A közbenső ítélet ellen alperes fellebbezést terjesztett elő. A Balassagyarmati Törvényszék 21.Pf.20.741/2015/4 számú ítéletével a közbenső ítéletet megváltoztatta és keresetemet elutasította. Indokolásában arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, és helytállóan jelölte meg az alkalmazandó jogszabályokat is, azonban tévesen jutott arra a következtetésre, hogy ezen jogszabályi rendelkezések alapján az alperes felelőssége a felperesi gépjárművét ért kár, bekövetkezéséért megállapítható. Indokolása szerint „visszaható hatály hiányában a perbeli esetre a Vtv. 75/A. § 2015. május 5.-től hatályos bekezdése nem alkalmazható. A bírói gyakorlat azonban ezen időpontot megelőzően is a Ptk. veszélyes üzemek találkozására vonatkozó kárfelelősség szabályait alkalmazta a gépjármű és a vadászható állat úttesten történt ütközése esetén. A Vtv. 75/A. §-ának 2015. május 5.-től hatályos (2) bekezdése ezen bírói gyakorlatot emelte törvényi szintre.” (Vtv. 1996. évi LV. törvény)

R) cikk (2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

A Balassagyarmati Törvényszék 2016. január 11. napján kézhez vett 21.Pf.20.741/2015/4 számú ítélete az Alaptörvényben biztosított fenti jogaimat azért sértette, mert az eljáró bíróság a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:563. § (1) bek. szerinti vadászható állat által okozott kár megtérítésére vonatkozó rendelkezések helyett a bírói gyakorlatra alapította ítéletét.

Az eljáró bíróság kimondta ugyan, hogy elsőfokú bíróság helytállóan jelölte meg az alkalmazandó jogszabályokat, így a 2013. évi V. törvény 6:563. § (1) bekezdését, amely a perbeli esetben alkalmazandó volt. Azt is kimondta, hogy visszaható hatály hiányában a perbeli esetre a 2015. évi L. törvény 75/A. § 2015. május 5.-től hatályos bekezdése nem alkalmazható.

A 2013. évi V. Ptk. 6:563. § (1) bekezdése kimondta, hogy a vadászható állat által okozott kár megtérítéséért az a vadászatra jogosult tartozik felelősséggel, akinek a vadászterületén a károkozás történt. Ha a károkozás nem vadászterületen történt, a kárért az a vadászatra jogosult tartozik felelősséggel, akinek a vadászterületéről a vad kiváltott. Tehát a vadászható állat által okozott kártért való felelősség szabályait objektív felelősségé alakította,

A 2015. évi L. törvény 75/A. (2) bekezdése ezzel szemben már úgy rendelkezett, hogy a vadászható állat által okozott kárért való (1) bekezdés szerinti felelősség és a fokozott

veszéllyel járó tevékenységért való felelősség találkozása esetén a Polgári Törvénykönyvnek a veszélyes üzemek találkozására vonatkozó szabályait kell alkalmazni. Ezen jogszabályi rendelkezés azonban csak 2015. május 5. napján lépett hatályba, azaz a perbeli esetben nem volt alkalmazható, amelyet a Balassagyarmati Törvényszék is elismert.

Ennek ellenére arra hivatkozott, hogy mivel a bírói gyakorlat ezen időpontot megelőzően is a Ptk. veszélyes üzemek találkozására vonatkozó kárfelelősség szabályait alkalmazta a gépjármű és a vadászható állat úttesten történt ütközése esetén, a perbeli esetben is ezen rendelkezés alkalmazandó.

A jogszabályok mindenkire kötelező érvényűek, ily módon az eljáró bíróság az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésében foglalt azon jogaimat sértette meg, hogy egy mindenkire kötelező érvényű jogszabályt figyelmen kívül hagyott, és ítéletét a bírói gyakorlatra alapította.

T) cikk (1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg. Sarkalatos törvény eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet és a különleges jogrendben alkotott jogszabályok kihirdetésének szabályait.

Az eljáró bíróság fent hivatkozott indokolásával az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdésében biztosított jogaimat is megsértette. A Balassagyarmati Törvényszék általánosan kötelező magatartási szabályként a bírói gyakorlatot rendelte alkalmazni a sérelmezett ítéletben. A bírói gyakorlatnak azonban ellentmond a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:563. § (1) bekezdése, amely kimondja, hogy a vadászható állat által okozott kár megtérítéséért az a vadászatra jogosult tartozik felelősséggel, akinek a vadászterületén a károkozás történt. Ha a károkozás nem vadászterületen történt, a kárért az a vadászatra jogosult tartozik felelősséggel, akinek a vadászterületéről a vad kiváltott. Ezen szabályozás vonatkozott 2014. március 15. és 2015. május 4. napja között a vadászható állat által okozott kárért való felelősségre, amikor a perbeli eset is történt.

A 2013. évi V. Ptk. 6:563. § (1) bekezdése a vadászható állat által okozott kárért való felelősség szabályait oly módon módosította, hogy objektív felelősségé alapítva azt, a vadászatra jogosultra telepítette a kockázatviselést, és ezzel a kár megtérítésének kötelezettségét. A kimentési körben az ellenőrzési körön kívül eső elháríthatatlan okot jelöli meg a jogszabály, amely csupán vis maior esetekre (árvíz, földrengés) enged kimentést.

A 2015. május 5. napján hatályba lépett 2015. évi L. törvény ezen objektív felelősségi szabályt oly módon módosította, hogy a vadászható állat által okozott kárért való felelősségre kimondta a veszélyes üzemek találkozására vonatkozó szabályok alkalmazását.

A 2014. március 15. és 2015. május 4. napja közötti időszakra azonban a 2013. évi V. Ptk. 6:563. § (1) bekezdésében szabályozott objektív felelősségi alakzat vonatkozott, az elsőfokú bíróság ennek megfelelően ki is mondta az alperesi vadásztársaság felelősségét. A Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság azonban az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és keresetemet elutasította. Az elutasítás indokaként azt jelölte meg, hogy bár az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, és helytállóan jelölte meg az alkalmazandó jogszabályokat is, tévesen jutott arra a következtetésre, hogy ezen jogszabályi rendelkezések alapján az alperes felelőssége a felperesi gépjárművéért kár bekövetkezéséért megállapítható. Kifejezetten kimondta, hogy a 2015. évi L. 75/A. § 2015. május 5.-től

hatályos bekezdése, amely bevezette a vadászható állat által okozott kárért való felelősségre a veszélyes üzemek találkozására vonatkozó szabályok alkalmazását, nem alkalmazható a visszaható hatály tilalma miatt. Ennek ellenére, mivel indoklása szerint a bírói gyakorlat 2015. május 5. napját megelőzően is a Ptk. veszélyes üzemek találkozására vonatkozó kárfelelősség szabályait alkalmazta a gépjármű és a vadászható állat úttesten történt ütközése esetén, a jogszabály kifejezett rendelkezésével szembenemve a bírói gyakorlatot emelte jogszabályi szintre, és a veszélyes üzemek találkozására vonatkozó kárfelelősség szabályait alkalmazta.

Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg. Ehhez kapcsolható a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. sarkalatos törvény 2. § (2) bek. foglalt azon rendelkezése, miszerint a bíróságok a jogalkalmazási tevékenységük során biztosítják a jogszabályok érvényesülését.

A perbeli esetben nem volt olyan hatályos jogszabály, amely kimondta volna, hogy a gépjármű és a vadászható állat úttesten történt ütközése esetén a Ptk. veszélyes üzemek találkozására vonatkozó kárfelelősség szabályait alkalmazandók. A bírói gyakorlat nem minősül Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabálynak, ily módon a bírói gyakorlat által alkalmazott, de a hatályos jogszabálynak gyökeresen ellentmondó rendelkezés nem lett volna alkalmazható a perben, ezen indokkal a Balassagyarmati Törvényszék nem volt jogosult keresetem elutasítására. Azzal, hogy kereseti kérelmem a bírói gyakorlat alapján utasította el, azon Alaptörvény T) cikk (1) bekezdésében biztosított jogomat sértette meg, hogy általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg.

Hivatkozni kívánok az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére, amely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az eljáró bíróság fenti kifejtett eljárásával azon Alaptörvényben biztosított jogomat sértette meg, hogy valamely perben a jogaimat és kötelezettségeimet a bíróság tisztességesen bírálja el.

Az eljáró bíróság a sérelmezett ítéletét a bírói gyakorlatra alapította, annak ellenére, hogy a perbeli ügyben alkalmazandó hatályos jogszabály (Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:563. § (1) bekezdése) a bírói gyakorlattal ellentétesen rendelkezett. Ezzel a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogom sérült.

T. Alkotmánybíróság hatáskörét, valamint indítványozói jogosultságomat az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-ára alapítottam.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Balassagyarmati Törvényszék 2016. január 11. napján kézhez vett 21.Pf.20.741/2015/4 számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény R) cikk. (2) bekezdését, T) cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését.

A Pp. 359/C. § (2) bekezdése alapján az első fokon eljáró bíróság az alkotmányjogi panaszban támadott határozat végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig felfüggeszti, ha az Alkotmánybíróság erre hívja fel a bíróságot.

A fentiekre tekintettel tisztelettel kérem T. Alkotmánybíróságot, szíveskedjék az eljáró bíróságot felhívni, hogy rendelkezzen a Balassagyarmati Törvényszék 21.Pf.20.741/2015/4 számú ítélete végrehajtásának felfüggesztéséről az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig.

Budapest, 2016. március 4.

